

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/24/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4618202392
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oliver Kolenčík
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2025:4618202392.6

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Olivera Kolenčíka a sudkýň JUDr. Renáty Pátrovičovej a JUDr. Denisy Šaligovej, v spore žalobcov: 1/ A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXXX/X, D., 2/ E. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXXX/X, D., proti žalovaným: 1/ A. B. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. H. XX, 2/ B. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. H. XX, obaja zastúpení: Mgr. Peter Rybánsky, advokát so sídlom Farská 46, Nitra, IČO: 44 036 213, 3/ B. A. E. F., I., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. H. XX, 4/ J. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. H. XX, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, o odvolaní žalobcov 1/ a 2/ a o odvolaní žalovaných 1/ a 2/ proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 14. mája 2025, č. k. TO-6C/49/2018-616, takto

rozhodol:

Odvolací súd odvolacie konanie v časti odvolania podaného žalobcami z a s t a v u j e .

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku III. týkajúceho sa náhrady trov konania z r u š u j e a vec v tomto rozsahu v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Nitra (súd prvej inštancie podľa § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) svojim v poradí druhým rozsudkom zo dňa 14. mája 2025, č. k. TO-6C/49/2018-616 žalobu zamietol (výrok I.), žalobcom 1/ a 2/ uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť znalcovi Ing. Romanovi Wágnerovi znaleckú odmenu vo výške 74,23 eura, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku (výrok II.) a žalovaným 1/ až 4/ nepriznal nárok na náhradu trov konania (výrok III.).

2. Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil podľa ustanovení § 136 ods. 1, § 137 ods. 1, § 139 ods. 2, 3, § 141 ods. 1, § 142 ods. 1, 2 zákona č. 40/19645 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“). Výrok o trovách konania odôvodnil podľa ust. § 255 ods. 1, § 257 a § 262 ods. 1 CSP.

3. V odôvodnení rozsudku poukázal na to, že žalobcovia 1/ a 2/ sa žalobou podanou pôvodne voči žalovaným 1/ a 2/ domáhali zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v kat. úz. G. H., zapísanej na LV č. XXX, ako parc. reg. „C“ evidovanej na katastrálnej mape ako parc. č. 111/11 zastavané plochy a nádvoria o výmere 75 m². Vyporiadanie podielového spoluvlastníctva navrhli spôsobom tak, že do BSM žalobcov 1/ a 2/ bude prikázaná, geometrickým plánom vyhotovená, časť parcely č. 111/11, v podiele 4/7-iny, t. j. 43 m² a do BSM žalovaných 1/ a 2/ bude prikázaná, geometrickým plánom novovytvorená, časť parcely č. 111/11, v podiele 3/7-iny, t. j. 32 m². Uznesením Okresného súdu Nitra zo dňa 27.05.2020, č. k. 6C/49/2018-182 súd pripustil vstup B. A. E. F. I. do konania ako žalovanej 3/ a J. F. ako žalovanej 4/ na návrh žalobcov.

4. V prejednávanej veci sa súd snažil viesť strany sporu k dohode o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva v súlade s názorom vysloveným krajským súdom v uznesení zo dňa 18.01.2023 č.

k. 5Co/34/2022-416, v ktorom krajský súd apeloval na strany sporu, že pokiaľ je to možné, aby našli východisko spoločnou dohodou, k čomu však v priebehu konania v danej veci nedošlo.

5. V zmysle intencií rozhodnutia krajského súdu sa najskôr súd prvej inštancie zaoberal otázkou existencie totožnosti veci s vecou vedenou na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 5C/177/1997, v ktorej veci boli žalobcami žalobcovia 1/ a 2/ a žalovanými žalovaní 1/ a 2/ v prejednávanej veci sp. zn. TO-6C/49/2018. Predmetom veci vedenej pod sp. zn. 5C/177/1997 bolo zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v kat. úz. G. H., zapísaným na LV č. XXX ako parc. č. 111/2 zastavaná plocha o výmere 291 m². Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany zo dňa 27.01.2010 č. k. 5C/177/1997-507 súd zrušil a vyporiadal podielové spoluvlastníctvo k uvedenej parcele č. 111/2 tak, že do bezpodielového spoluvlastníctva žalobcov 1/ a 2/ prikázal parc. č. 111/12 zastavaná plocha o výmere 59 m² a parc. č. 111/13 zastavaná plocha o výmere 56 m² v celosti. Do BSM žalovaných 1/ a 2/ prikázal parc. č. 111/2 zastavaná plocha o výmere 86 m² v celosti a do podielového spoluvlastníctva žalobcov 1/ a 2/ a žalovaných 1/ a 2/ prikázal parcelu č. 111/10 zastavaná plocha o výmere 15 m² a parc. č. 111/11 zastavaná plocha o výmere 75 m², a to žalobcom 1/ a 2/ v podiele 4/7-iny a žalovaným 1/ a 2/ v podiele 3/7-ín, z dôvodu, že reálne rozdelenie nehnuteľností nebolo dobre možné, a tak ponechal súd časť nehnuteľností v podielovom spoluvlastníctve účastníkov konania. Podľa súdu od uvedeného rozhodnutia sa zmenili okolnosti v tom, že žalobcom 1/ a 2/ bola síce v rámci vyporiadania podielového spoluvlastníctva prikázaná do ich vlastníctva parcela č. 111/13, avšak od tohto rozhodnutia nemali možnosť ju užívať, čo vlastne je podstatným dôvodom prečo podali žalobu v prejednávanej veci na zrušenie a vyporiadanie parcely č. 111/11, aby tak mali zabezpečený prístup k vlastnej parcele. Preto súd vzhľadom na to, že sa strany sporu ako podieloví spoluvlastníci k parcele č. 111/11 nedokázali dohodnúť na jej užívaní, ktorá parcela tvorí pre žalobcov 1/ a 2/ jedinou prístupovú cestu k ich parcele č. 111/13, mal za to, že je potrebné posúdiť žalobcami podanú žalobu za účelom možného riešenia veci. Zmenil sa aj okruh spoluvlastníkov po tom, ako žalovaní 1/ a 2/ previedli časť svojich spoluvlastníckych podielov k predmetnej parcele č. 111/11 na žalované 3/ a 4/, ktoré sa stali podielovými spoluvlastníkmi každá v 1/7-ine a parcela je zapísaná na LV č. XXXX. Z portálu elektronických služieb katastra nehnuteľností súd zistil, že žalovaný 1/ previedol svoje vlastníctvo na žalované 3/ a 4/, ktoré sa stali vlastníčkami parc. č. 111/14 a parc. č. 108/2 zapísané na LV č. XXXX titulom darovacej zmluvy V 494/2020, ktoré parcely sú príslušné k predmetnej parc. č. 111/11.

6. Žalobcovia napriek snahe súdu o riešenie veci dohodou medzi stranami sporu, a keďže k dohode nedošlo, trvali na podanej žalobe vyporiadanim podielového spoluvlastníctva k predmetnej parcele č. 111/11 jej rozdelením. Nakoľko zrušiť a vyporiadať podielové spoluvlastníctvo rozdelením nehnuteľnosti nie je možné bez geometrického plánu, za účelom rozdelenia parcely č. 111/11 súd nariadil znalecké dokazovanie vypracovaním geometrického plánu znalcom Ing. Romanom Wágnerom. Znalec vo svojom znaleckom posudku č. 16/2024 vypracoval geometrický plán na rozdelenie parcely č. 111/11 a vytvoril dva pozemky, a to novovytvorený pozemok č. 111/16 pripadajúci do vlastníctva žalobcov a druhý novovytvorený pozemok č. 111/11 do vlastníctva žalovaných. Z geometrického plánu vyplýva, že predmetná parcela č. 111/11 bola rozdelená na parc. č. 111/11 zastavaná plocha o výmere 32 m² a parc. č. 111/16 zastavaná plocha o výmere 43 m².

7. Podľa vyjadrenia znalca šírka pozemku v užšej časti je 1,10 metra. Znalec ďalej vo veci vo svojom výsluchu uviedol, že svoj názor na delenie pozemku vyslovil už v prvom znaleckom posudku, že tento pozemok je nedeliteľný. Teda, že nie je dobre možné ho rozdeliť. Tiež uviedol, že pokiaľ ide o prístup k okolitým parceliam, vzhľadom na pluralitné vlastníctvo, s poukazom k rozmeru tohto pozemku je toto jedine možné peši. Žalobcovia 1/ a 2/ sa k tomu vyjadrili, že šírka novovytvoreného pozemku je pre nich postačujúca, na to, aby mali prístup k parcele č. 111/13. Avšak podľa žalovaných tento spôsob vyporiadania predmetnej parcely by znamenal znemožnenie prístupu k parc. č. 108/2 a č. 111/14.

8. V prejednávanej veci, na základe zisteného skutkového stavu, dospel súd prvej inštancie k záveru, že reálne rozdelenie parcely č. 111/11 nie je dobre možné, vzhľadom na jej celkovú výmeru, tiež polohu a s tým súvisiacu šírku 1,10 m v najužšej časti, čo by znamenalo, že nevzniknú z hľadiska možného využívania pozemku riadne funkčné pozemky, ktoré by slúžili ich účelnému využitiu a tým účelným využitím je najmä prechod a zabezpečenie prístupu k príslušným pozemkom. Žalobcovia síce uviedli, že takýto úzky pozemok im vyhovuje na prechod k ich vlastníckym patriacej parcele č. 111/13, avšak ako bolo uvedené znalcom Ing. Romanom Wágnerom, predmetná parcela nie je deliteľnou a jej využiteľnosť je len peši, čo by obmedzovalo najmä žalovaných 3/ a 4/ k riadnemu prístupu k ich parceliam v ich vlastníctve, a

to parc. č. 111/14 a parc. č. 108/2. Šírka novovzniknutej parcely by bránila riadnemu užívaniu pozemkov vlastnícky patriacich žalovaným a bol by znemožňovaný prístup mechanizmami, prípadne autom a vôbec nie pre prípadné stavebné využitie pozemkov. Parc. č. 111/14 je vedená ako zastavaná plocha a nádvorie o výmere 253 m² a parc. č. 108/2 je vedená ako zastavaná plocha o výmere 151 m². Okrem toho, ako vyplýva z dokazovania, najmä výpovede žalovaného 1/, na parc. č. 111/11 sú zriadené inžinierske siete a táto slúži pre vstup na parcelu č. 109 a k rodinnému domu č. XX, vlastnícky patriace pani C.. Vzhľadom na uvedené nebolo možné žalobe žalobcov vyhovieť a predmetnú parcelu reálne rozdeliť z hľadiska funkčnosti a riadneho užívania stranami sporu. Preto súd žalobu žalobcov 1/ a 2/ zamietol.

9. Pokiaľ vo veci žalobcovia tvrdia, že nemajú umožnený prístup cez predmetnú parcelu k ich parcele č. 111/13, a preto žiadali jej rozdelenie, súd prvej inštancie k veci uviedol, že právo užívať vec prislúcha pri podielovom spoluvlastníctve všetkým spoluvlastníkom spoločne a mierou oprávnení každého z nich je spoluvlastnícky podiel. Za takéhoto stavu je v prvom rade vecou spoluvlastníkov, aby sa o tom, ako budú spoločnú vec užívať, sami dohodli. Predpokladá to aj ustanovenie § 139 OZ, ktoré umožňuje, aby sa spoluvlastníci v prípade nezhody o svojich právach a povinnostiach obrátili na súd. Ak si teda spoluvlastníci nebudú vedieť sami upraviť užívanie spoločnej veci, rozhodne o spôsobe spoločného užívania súd na základe citovaného ustanovenia. Záleží na pomeroch strán sporu aký spôsob spoločného užívania im bude najviac vyhovovať, teda či z predmetnej nehnuteľnosti budú užívať vyčlenené časti spoločnej veci, alebo budú užívať spoločne, resp. striedavo predmetnú parcelu. Vzhľadom na uvedené najvhodnejší spôsob vyriešenia danej veci, ak nedôjde k dohode, je riešiť ju podľa ustanovenia § 139 OZ.

10. Je zrejmé, že žalobcovia 1/ a 2/ sú podielovými spoluvlastníkmi predmetnej parcely č. 111/11 v spoluvlastníckom podiele 4/7-ín, pričom obsahom vlastníckeho práva, ktoré patrí aj spoluvlastníkom, podľa § 121 OZ je oprávnenie vlastníka v medziach zákona predmet vlastníctva držať a tiež užívať. Podiel žalobcov, ako spoluvlastníkov, vymedzuje rozsah na právach a povinnostiach vyplývajúci zo spoločného vlastníctva predmetnej nehnuteľnosti a určuje spôsob hospodárenia, k čomu patrí aj užívanie nehnuteľnosti podielovým spoluvlastníkom, pričom rozhodnutie o hospodárení vyplýva z ustanovenia § 139 ods. 2 OZ, čoho si žalovaní musia byť vedomí.

11. Uznesením Okresného súdu Nitra zo dňa 14.04.2025, č. k. TO-6C/49/2018-595 bolo priznané znalcovi Ing. Romanovi Wágnerovi znalečné vo výške 74,23 eura za jeho účasť a výsluch na pojednávaní dňa 11.04.2025. V odseku II. súd uviedol, že o náhrade priznanej znaleckej odmeny v sume 74,23 eura a bude rozhodnuté v konečnom rozhodnutí vo veci samej. Uvedenými uzneseniami bola priznaná odmena znalcovi vo výške 74,23 eura s tým, že o tejto priznanej odmene bude rozhodnuté v konečnom rozhodnutí vo veci samej. Preto súd podľa § 262 ods. 2 CSP nerozhodoval, že o výške náhrady trov znalca bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku vo veci samej. Súd pritom prihliadal na hospodárnosť konania, aby nebolo potrebné následné rozhodnutie o výške náhrady. Vzhľadom na výsledok v konaní, v ktorom bolo nariadené znalecké dokazovanie znalcom Ing. Romanom Wágnerom, považoval súd za spravodlivé, aby žalobcovia 1/ a 2/ boli zaviazaní k úhrade odmeny znalca tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

12. V prejednávanej veci žalovaní 1/ až 4/ boli v konaní úspešní, napriek tomu súd považoval za spravodlivé rozhodnutie o trovách konania tak, že im nárok na náhradu trov konania nepriznal. Pri rozhodovaní v danej veci súd prihliadal na okolnosti, ktoré viedli žalobcov 1/ a 2/ podať žalobu o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, pretože nemali možnosť riadne užívať im vlastnícky patriacu parc. č. 111/13 a riešenie tejto situácie videli v možnosti podania tejto žaloby v snahe vyriešiť rokmi pretrvávajúci spor so žalovanými. Ako bolo vyššie uvedené zákon pre vyporiadanie podielového spoluvlastníctva predpokladá najskôr dohodu, a ak to nie je možné umožňuje podanie žaloby. K dohode medzi stranami sporu o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva nedošlo, avšak bolo to i pričinením žalovaných 1/ až 4/, a preto za spravodlivé súd považoval rozhodnutie o náhrade trov konania tak, že súd žalovaným 1/ až 4/ náhradu trov konania nepriznal.

13. Proti tomuto rozsudku podali včas odvolanie žalobcovia 1/ a 2/ navrhujúc odvolaciemu súdu, aby rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a sám vo veci rozhodol tak, že reálne rozdelí predmetnú parcelu č. 111/11 v zmysle žaloby, resp. znaleckého posudku Ing. Wágnera, alebo napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uviedli, že čo sa týka zisteného skutkového stavu tento nenamietajú, bol zistený úplne a spoľahlivo. Namietali, že

formulácia uvedená v bode 44. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, že súd dospel k záveru, že reálne rozdelenie parcely č. 111/11 nie je dobre možné, predstavuje neurčitú formuláciu, pretože podľa názoru žalobcov konštatácia, že reálne rozdelenie nie je dobre možné je vágna a neurčitá. Súd má možnosť logicky a gramatiky sa vyjadriť iba tak, že buď reálna deľba je možná alebo nie je možná. Je zrejmé, že súd sa vyjadril tak preto, lebo samotný listinný dôkaz – znalecký posudok takúto možnosť reálnej deľby obsahoval. Uviedli, že žalovaným 3/ a 4/ boli diely na parcele rozdelené počas konania a tento akt vykonal žalovaný za účelom komplikácie a obťažnejšiemu riešeniu pri delení podielového spoluvlastníctva. Uviedli, že sudca vydal rozsudok, ktorým poškodil záujmy žalobcov ohľadom plnohodnotného využívania ich majetku k čomu doposiaľ nedošlo, a to v rozpore so svojím pokynom na rozdelenie. Vec prejednávajúci sudca systematicky počas siedmich rokov vytváral pre žalobcov prekážky a svojím postupom komplikoval a sťažoval úsilie žalobcov o spravodlivé vyriešenie podanej žaloby. Uviedli, že počas celého obdobia od roku 2010 po právoplatnom rozsudku im nebolo umožnené vstúpiť na podielové a ani výlučné vlastníctvo zo strany žalovaných, pretože majú vybudované na miestach prístupu oplotenie a bránový systém. Ďalej uviedli, že na súdnej obhliadke v roku 2019, ktorú koordinoval sudca JUDr. Chrenko za asistencie pracovníčky Okresného súdu Topoľčany, žalobcov žalovaný nepustil na parcelu č. 111/13 a 111/11, čo v plnej miere priznal a plne sa s tým stotožnil. Podľa názoru žalobcov sa mala obhliadka uskutočniť za asistencie štátnej polície, ktorú mal vykonať sudca. Ďalšie pojednávania, ktoré boli vykonané počas celého súdneho sporu sa niesli v duchu nezmyselného vyzdvihovania práv žalovaných. Dodali, že v prípade akceptovania odvolania žalobcovia žiadajú, aby v súdnom spore nerozhodoval JUDr. Ľuboš Chrenko, pretože predpojatá zaujatosť a akceptovanie len návrhov žalovaných vyústila do napadnutého rozsudku.

14. K žalobcami podanému odvolaniu sa postupne písomne vyjadrili žalovaní 1/ až 4/, ktorí zhodne uviedli, že sa s podaným odvolaním nestotožňujú a napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie navrhujú potvrdiť ako vecne správne. Uviedli, že sporný pozemok nie je možné reálne rozdeliť, pričom podotkli, že aj naďalej je ich snahou dôjsť k uzavretiu dohody so žalobcami. Žalovaní 1/ až 4/ zároveň v podaných vyjadreniach žiadali o náhradu trov odvolacieho konania.

15. Proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 14. mája 2025 v časti výroku o trovách konania podali včas odvolanie aj žalovaní 1/ a 2/, prostredníctvom právneho zástupcu, navrhujúc odvolaciemu súdu, aby rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, že žalovaným 1/ a 2/ prizná nárok na náhradu trov konania v plnej výške. V podanom odvolaní poukázali na existenciu odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP. Namietali, že súd odôvodnil použitie § 257 CSP tým, že nedošlo k dohode spoluvlastníkov vo vzťahu k zrušeniu a vyporiadaniu podielového spoluvlastníctva. Uvedené nemožno za žiadnych okolností považovať za preukázanie existencie relevantných dôvodov hodných osobitného zreteľa spočívajúcich v individuálnych okolnostiach, na základe ktorých by sa odklon od zásady pomeru úspechu vo veci javil ako dostatočný a racionálne opodstatnený. Napádané rozhodnutie sa v tomto smere javí ako nedostatočne odôvodnené, čím za určitých okolností môže naplňať znaky arbitrárnosti. Žalovaní 1/ a 2/ zdôraznili, že okrem toho, že nie je možné vzhliadnuť dôvody hodné osobitného zreteľa pre aplikáciu ustanovenia § 257 CSP, je taktiež potrebné poukázať na to, že žalovaní sa o tomto zámere súdu dozvedeli až z napádaného rozhodnutia, pričom je taktiež potrebné namietat nedostatok odôvodnenia rozhodnutia v napádannej časti.

16. K žalovaným podanému odvolaniu sa žalobcovia 1/ a 2/ nevyjadrili.

17. Písomným podaním zo dňa 01.10.2025, postúpenému Krajskému súdu v Nitre dňa 07.10.2025 zobrali žalobcovia 1/ a 2/ odvolanie proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 14. mája 2025, č. k. TO-6C/49/2018-616 v celom rozsahu späť.

18. Žalovaní 1/ až 4/ k späťvzatiu odvolania uviedli, že dané podanie berú na vedomie a súhlasia s ním.

19. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (podľa § 34 CSP) rešpektujúc dispozičné právo žalobcov 1/ a 2/ nakladať s predmetom konania, postupom podľa ust. § 369 ods. 3 CSP a rozhodujúc bez nariadenia odvolacieho pojednávania z dôvodu späťvzatiu odvolania, odvolacie konanie v časti odvolania zo strany žalobcov zastavil. Následne odvolací súd po zistení, že odvolanie žalovaných 1/ a 2/ bolo podané oprávnenými osobami v zákonom stanovenej lehote, preskúmal napadnuté rozhodnutie, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), prejednal odvolanie žalovaných 1/ a 2/ bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) a dospel k záveru, že rozhodnutie

súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku o trovách konania je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP v spojení s § 391 ods. 1 CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

20. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie prvýkrát vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 1. októbra 2021, č. k. 6C/49/2018-345 tak, že žalobu zamietol (výrok I.), znalcovi Ing. Romanovi Wágnerovi priznal voči žalobcom 1/ a 2/ nárok na znaleckú odmenu vo výške 100 %, o výške ktorej bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (výrok II.) a žalovaným 1/ až 4/ priznal voči žalobcom 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v plnej výške, o ktorej bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (výrok III.) Z dôvodu podaného odvolania zo strany žalobcov 1/ a 2/ Krajský súd v Nitre uznesením zo dňa 18. januára 2023, č. k. 5Co/34/2022-416 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP v spojení s § 391 ods. 1 CSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Následne súd prvej inštancie rozhodol rozhodnutím, ktoré je predmetom tohto odvolacieho konania.

21. Podľa § 369 ods. 1 CSPokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova.

Podľa § 369 ods. 2 CSP, ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania.

Podľa § 369 ods. 3 CSP, ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví.

22. Žalobcovia svojím podaním zo dňa 01.10.2025 zobrali späť svoje odvolanie proti napadnutému prvoinštančnému rozsudku v zmysle § 369 ods. 1 veta prvá CSP. Späťvzatie odvolania je ako procesný úkon plne v dispozícii odvolateľa, ktorým prejavuje svoju vôľu, aby nebolo vecne prejednané jeho odvolanie odvolacím súdom. Na účinné späťvzatie odvolania sa nevyžaduje súhlas protistrany ani súhlas súdu, preto odvolací súd z uvedených dôvodov podľa § 369 ods. 3 CSP rozhodol o zastavení odvolacieho konania v časti odvolania podaným žalobcami.

23. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

24. Vzhľadom na zákonnú povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 389 ods. 1 CSP, odvolací súd skúmal, či konanie v predmetnej veci takouto vadou netrpí. Osobitne sa zamerl na skúmanie, či v konaní (ne)došlo k odňatiu možnosti účastníkov strán konať pred súdom, pod ktorou treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa strane sporu znemožní realizácia jej procesných práv, priznaných jej v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jej práv a právom chránených záujmov. Táto vada konania znamená porušenie základného práva strany súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky, okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

25. Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami strany sporu, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia, pričom štruktúra odôvodnenia súdneho rozhodnutia je rámcovo upravená v § 220 ods. 2 CSP. Výkladom tohto ustanovenia treba dospieť k záveru, že s tam uvedenými požiadavkami je v rozpore nielen úplný, či čiastočný nedostatok (absencia) dôvodov rozhodnutia, ale napr. aj existencia extrémneho nesúladu medzi právnymi závermi súdu a jeho skutkovými zisteniami, resp. prípad, keď právne závery

zo skutkových zistení pri žiadnej nožnej interpretácii nevyplývajú, a napokon tiež len všeobecné súhrnné zistenia bez špecifikácie jednotlivých dôkazov, z ktorých mali byť vyvedené. Právo (strany) a povinnosť (súdu) na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je esenciálnou náležitosťou každého jurisdikčného aktu (rozhodnutia). Účelom odôvodnenia rozhodnutia je totiž preukázať jeho správnosť, logicky, vnútorne kompaktné a neprotirečivo vysvetliť myšlienkový postup súdu vedúci k rozhodnutiu i s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Niet v ňom miesta pre dohady a domnienky. Súčasne je i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní súdnych rozhodnutí, ktoré preto musia byť preskúmateľné. V opačnom prípade sa účastníkovi odníma možnosť konať pred súdom pre porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní, a teda i porušuje právo na spravodlivé súdne konanie.

26. Zmyslom a účelom inštitútu náhrady trov konania pred všeobecným súdom je poskytnúť úspešnej strane náhradu tých trov konania, ktoré účelne vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musela alebo bude musieť nepochybne zaplatiť, pričom by ich nemusela zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred všeobecným súdom. Výnimky z tohto pravidla musí ustanoviť zákon; tieto sa musia uplatňovať len za splnenia všetkých zákonom ustanovených podmienok a skôr reštriktívne, napr. takou výnimkou je nepriznanie náhrady trov konania podľa § 257 CSP (porovnaj napr. II. ÚS 31/04). Pri rozhodovaní o trovách konania v zmysle § 255 CSP v spojitosti s § 251 CSP platí, že sa hradia len preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky a že sa právo na náhradu trov konania riadi mierou procesného úspechu.

27. V sporových konaniach sa teda ohľadom náhrady trov konania uplatňuje tzv. zásada úspechu, t. j. strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov proti neúspešnej strane. Oslobodenie od povinnosti nahradiť trovy konania úspešnej strane nie je možné. Ani v prípade, ak bolo neúspešnej strane priznané oslobodenie od súdnych poplatkov (ktoré sa vzťahuje len na jej prípadnú poplatkovú povinnosť), nezabavuje ju to povinnosti nahradiť trovy konania úspešnej strane. V rámci trov úspešnej strany môžu byť priznané aj súdne poplatky zaplatené úspešnou stranou, ktoré je jej povinná neúspešná strana nahradiť. Len v prípade, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať (§ 257 CSP).

28. Jednou zo skupín prípadov, v ktorých aplikácia tohto ustanovenia prichádza do úvahy, sú prípady charakteristické sociálnym aspektom, ktorý vystupuje do popredia vtedy, keď povinná strana sporu nemôže uhradiť náhradu trov konania z dôvodov, ktoré sama nezavinila, alebo ich môže uhradiť len s veľkými ťažkosťami. V takýchto prípadoch súd zohľadňuje osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery oboch strán, prihliada na postoj strán v konaní a prípadne iné okolnosti a môže dospieť k záveru o úplnom nepriznaní trov konania úspešnej strane alebo o nepriznaní čiastočnom, a to práve s ohľadom na intenzitu preukázaných dôvodov hodných osobitného zreteľa (uznesenie Ústavného súdu SR z 8. decembra 2011, sp. zn. II. ÚS 563/2011-14).

29. Úspech vo veci sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku rozhodnutia, ktorým sa vo veci rozhodlo. U žalobcu ide o plný úspech vo veci vtedy, ak sa výrok meritórneho rozhodnutia zhoduje so žalobným petitom, t. j. ak sa jeho žalobe vyhovel v plnom rozsahu. Strana, ktorá mala plný úspech vo veci, má nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Ak strana nemá plný úspech vo veci, vždy má čiastočný úspech vo veci, t. j. každá strana (žalobca aj žalovaný) je sčasti úspešná a sčasti neúspešná. Vo všeobecnosti platí, že ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 22. júna 2011, sp. zn. 8 Sžo 215/2010). Ak mala teda strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov buď pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Ak je pomer úspechu obidvoch strán zhruba rovnaký, súd rozhodne, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

30. Odvolací súd preskúmaním odvolaním napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie v časti výroku o trovách konania dospel k záveru, že tento súd nepostupoval v zmysle príslušných ustanovení o náhrade trov konania. Súd prvej inštancie neumožnil žalovaným vyjadriť sa k prípadnej aplikácii ust. § 257 CSP, pričom dôvody uvedené súdom prvej inštancie pre aplikáciu § 257 CSP neboli čo do potrebného rozsahu dostatočne odôvodnené, čo v podanom odvolaní namietali aj samotní žalovaní 1/ a 2/.

31. Odvolací súd v tejto rovine poukazuje na rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu SR, v zmysle ktorej, ak súd má v úmysle použiť moderačné právo alebo ak ho niektorá zo strán navrhne, musí súd umožniť protistrane, aby sa k tomu vyjadrila (k zámeru aj k dôkazom). Nie je možné, aby súd dospel k vnútornému presvedčeniu, že je potrebné aplikovať ustanovenie § 257 CSP a strane, ktorá by inak trovy získala, to neoznámil a táto by sa to dozvedela až z rozhodnutia. Súd v prípade použitia ustanovenia § 257 CSP je povinný „vytvoriť procesný priestor“ umožňujúci stranám sporu vyjadriť svoje stanovisko k prípadnému použitiu tohto ustanovenia. Strana má teda právo byť explicitne vyzvaná, aby včas k prípadnej aplikácii § 257 CSP vyjadrila svoje stanovisko. Existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa musí súd vo svojom rozhodnutí riadne a presvedčivo odôvodniť, pretože v opačnom prípade by mohlo ísť o postup, ktorý by mohol mať znaky svojvôle. Aj podľa ustálenej súdnej praxe (viď. napr. nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 119/03, či uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 67/2010) výnimočnosť použitia ustanovenia § 257 CSP, ako aj to, v čom súd videl, že išlo o prípad hodný osobitného zreteľa, musí byť náležite odôvodnené, a to najmä so zreteľom na analogické použitie § 255 ods. 2 CSP. (Uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.1.2023, sp. zn. 9Cdo/51/2021).

32. Judikatúra i aplikačná prax tak zdôrazňuje, že ak má súd v úmysle použiť moderačné právo, alebo ak jeho použitie niektorá zo strán navrhne, súd musí umožniť protistrane, aby sa k tomu vyjadrila. Súd je v prípade použitia § 257 CSP povinný vytvoriť procesný priestor umožňujúci stranám sporu vyjadriť svoje stanovisko k jeho použitiu (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 27.8.2020, sp. zn. II. ÚS 225/2020). Odvolací súd zistil, že v právnej veci odvolateľov súd prvej inštancie neumožnil stranám sporu zaujať stanovisko k aplikácii § 257 CSP. Pokiaľ súd prvej inštancie chcel toto ustanovenie aplikovať, mal dať žalovaným možnosť vyjadriť sa k jeho aplikácii, a zároveň bol povinný prípadnú aplikáciu tohto ustanovenia náležite odôvodniť, keďže sa jedná o výnimočný inštitút.

33. Súd prvej inštancie žalovaných ani žalobcov k aplikácii § 257 CSP explicitne nevyzval, a teda rozhodol spôsobom, ktorý nie je v súlade so zákonom, a tým ústavne nesúladný, pretože nevytvoril procesný priestor umožňujúci stranám sporu vyjadriť svoje stanoviská k prípadnému použitiu tohto ustanovenia. Stranám sporu tak odňal možnosť relevantným spôsobom uplatniť im prislúchajúce procesné práva. Odvolací súd zároveň dodáva, že pri aplikácii ust. § 257 CSP je obzvlášť kladený dôraz na povinnosť riadneho a presvedčivého odôvodnenia použitia daného ustanovenia. Je nevyhnutné, aby sa súd vysporiadal s existenciou dôvodov hodných osobitného zreteľa na daný skutkový stav a predovšetkým či tieto umožňujú odklon od zásady úspechu vo veci. Je povinnosťou súdu, aby jeho rozhodnutie zodpovedalo požiadavkám náležitého odôvodnenia v zmysle ust. § 220 ods. 2 CSP aj v prípade rozhodnutia súdu o nároku na náhradu trov konania. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie o trovách konania týkajúce sa aplikácie § 257 CSP odôvodnil v podstate len tou skutočnosťou, že v priebehu konania nedošlo medzi stranami sporu k dohode o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva, pričom sa tak stalo i pričinením žalovaných 1/ až 4/. Odvolací súd v tomto smere uvádza, že daný argument súdu nemôže byť na ťarchu žalovaných 1/ až 4/, ktorí v konaní len uplatňujú svoje procesné práva. Takéto tvrdenie súdu prvej inštancie je zároveň aj bližšie nešpecifikované.

34. Súd prvej inštancie vo svojich úvahách s poukazom na aplikáciu ust. § 257 CSP poukazoval (okrem základných dôvodov pre aplikáciu § 257 CSP) na potrebu vyhodnocovania osobných, majetkových, zárobkových a iných pomerov, pričom v odôvodnení a zisťovaní rozhodujúcich skutočností tieto predmetom „prieskumu“ absentujú. V ďalšom postupe súd prvej inštancie vyhodnotí aj tieto okolnosti, pričom umožní stranám sa vyjadriť a dokázať ich.

35. Ak súd v konaní vyhodnotí možnosť odklonu od zásady úspechu vo veci, je potrebné, aby z jeho rozhodnutia bolo účastníkom konania zrejmé, aké dôvody viedli súd k takému rozhodnutiu.

36. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušil v časti výroku o trovách konania a vec mu vrátil v zrušenej časti na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

37. Súd prvej inštancie sa v ďalšom konaní bude riadiť právne záväzným názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP) a opätovne rozhodne o trovách konania, pričom svoje rozhodnutie odôvodní zákonným spôsobom.

38. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie aj o náhrade trov celého, teda i ostávajúceho odvolacieho konania podľa § 396 ods. 3 CSP.

39. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v spojení s § 393 ods. 2 veta druhá Civilného sporového poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).